

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér
---	--------------------------------	---	-----------------------------------	---

Társadalmunk tagoltsága

cím alatt egy tárgyilagosságra törekvő cikk látott tegnap napvilágot, amely cikk igazán helyesen fogta fel a sajtó, a társadalom és a város érdekeit, amikor kétségtelenül nemes intencióból kiindulva, a társadalmi összetartozandóságot tette szóvá. A cikket egész terjedelmében aláírjuk és a magunkévá tesszük. Csak az okok ezen társadalmi okozatok felsorolásában nem voltak teljesen kimerítőek. Érthető, hogy a munkapárt hivatalos orgánuma ezeket az okokat fel nem sorolta. Meg vagyunk azonban arról győződve, hogy a cikk írója éppen úgy tudja azokat, mint mi, de ha azokat felsorolta volna, akkor nagyon hamar rábukkant volna azokra az okokra, amelyek természetüknél fogva nagyon megnehezítik a békés társadalmi állapotok megalapozását. Megkíséreljük azokat az okokat röviden vázolni és ha lehet ezzel is a helyzet szanalásához hozzájárulni és laptársunk által felvetett eszmét csekély tehetségünkhöz képest támogatni.

A társadalom két év óta való szétbontásának okai a következők:

1. Nemcsak a választások ideje alatt, hanem a választások utáni időkben is a város köztisztviselőiben álló vezető egyéniségeit becsületükben megrálgalmazták, megtámadták.
2. A politikát bevitték egyes társadalmi egyletekbe
3. A sajtószabadságot erőszakkal akarták letörni.
4. Megfizetett, jellem nélküli kortesekből társadalmi tényezőket akartak csinálni.
5. A társadalmi életet politikai pártállás szerint akarták berendezni és ami a legnagyobb hiba volt, hogy

6. amidőn lapunk hasábjain már a választások után néhány hónapra a társadalmi megbékülést a mi lapunk hasábjain hirdettük, abban a nézetben voltak, hogy mi azt nem közérdekből, hanem a magunk érdekéből cselekedtük. Holott már akkor figyelmeztettük, hogy első sorban az uralkodó rezsimnek érdeke az állandó társadalmi rend és béke megteremtése.

7. Nem lehet ott társadalmi békéről szó, ahol embereket kenyérkeresetüktől akarnak megfosztani politikai hitvallásuk miatt.

Reméljük, hogy a főispánnak a legutóbbi közgyűlésen tett kijelentése ezen zaklatásoknak halálát jelentette.

Összefoglalva ezek volnának röviden nézetünk szerint azok az okok, amelyek a társadalmi életét Baján élvezhetetlenné tették.

Kik voltak ennek az okai? Nem keressük. Mert nem célunk a széttagoltságot még jobban elmérgesíteni, hanem ellenkezőleg odatörekszünk, hogy honoráljuk laptársunk cikkét. Nézetünk szerint valamely bajt úgy lehet szanalni, ha az okokat távolítjuk el, amelyek a bajt előidézték.

A bajnak első okozója, hogy köztisztviselőiben álló emberek becsületükben megrálgalmazták és meggyanusítottak. Ebben a kérdésben szóról-szóra elfogadjuk laptársunk véleményét, hogy az ellenfeleknek pro és kontra meg kell egymást becsülniök. Azt is beösmérjük, hogy az uralkodó párt orgánuma a legutóbbi szerkesztő változás óta művelt tónusban tárgyalja a napi és társadalmi eseményeket, hogy a megsértett egyének közül a nyilvánosság előtt is, de csak megtorló intézkedés után kaptak elégtételt, de megfogja engedni nekünk mindenki, aki e tárgyban objektíve

gondolkodik, hogy ezen ok csak akkor fog megszűnni, ha a kölcsönös megbecsülést nemcsak egy újságcikk keretében hangoztatjuk, hanem tényleg gyakoroljuk és azoknak, akik a politikai küzdelem hevében és azután is meghurcoltattak, a békés társadalmi együttéléshez szükséges teljes elégtételt megadjuk pro és contra

A politikát a társadalmi egyesületekből ki kell küszöbölni és ott pártkülömbőség nélkül a kulturális és szórakozási célokat kölcsönös jóakarattal kell előmozdítani.

A sajtóban azon tónust kell meghonosítani, hogy egyik a másik helyes intencióját megbecsülje és az egyéni becsületet politikából lekicsinyíteni pro és kontra nem szabad.

A jellemtelen, megfizetett egyének társadalmi súlyát az események és idők multán a társadalom tekintélye megszüntette. Itt már csupán az utolsó simítások vannak hátra.

Az előbb említett okok megszűntével az ötödik ok önmagától el fog esni annál is inkább, mert ha mindkét részen meg van a jóindulat, akkor az érintkezés önmagától megkönnyítődik.

Ma megfordítva áll a dolog, mint a választási időben, mert ma a kezdeményezés a munkapárt organumából indult ki.

A magunk részéről nem visszautasítással felelünk a cikkekre, mert a cikk intencióját a közérdek javára szólónak tartjuk és azt teljes erővel támogatjuk.

Hogy eredményes lesz-e a két sajtócikk által felvetett eszme keresztülvitele, azt nem tudjuk. Az attól függ, hogy az emberek kicsinyesek lesznek-e, avagy pedig nemesebb, magasabb cél fogja e irányítani gondolkodás módjukat, cselekvésüket.

EBÉDLŐK

Telefonszámunk 143

palysander, füstölt tölgy, mahagoni és diófaból, saját műhelyünkben készítve állandóan raktaron a legdúsabb

választékban

HAAS ÉS WEISZ

bútoráruházában BAJA, Szent István-tér
a Bajavidéki Takarékpénztár épületében

Mi a sikert őszintén kívánjuk és már most is készséggel elismerjük, hogy az új kezdeményezés nem a mi, hanem a lapírtásunk érdeme.

A kisiparosok és a kontárok.

A kisiparosok érdekében számtalan üdvös akciót látunk, de mindezek célhoz nem vezetnek és pedig azért, mert a törekvések részletekre tájéskednek ki és nem rosszul lerakott fundamentum javítására irányulnak. A kisiparosok helyzete éppen azért ma silányabb, mint valaha volt; a kisiparost nem pártolja eléggé sem a törvény, sem a közhatóság, ellenben adókkal és mindennemű terhekkel nagyon is meg vannak látogatva. Legsúlyosabb teher az 1884. évi törvény, mely nem biztosít részükre semmi előnyt. Ezen törvényt, melyet pedig a kisiparosok érdekében hozott a parlament abból a célból, hogy a kontárok eltávolíthatók legyenek az illetéktelen munkától, tágkörű intézkedései miatt éppen az ellenkező eredményt szüli.

A kontárok ahelyett, hogy kiszorultak volna, inkább megtízszereződtek és a tisztességtelen verseny ma sokkal nagyobb, mint amekkora volt a törvény életbelépte előtt. A törvény kiforgatása, avagy bárhova leendő alkalmazása teljesen az illető tisztviselőtől függ. Sőt nem mondunk nagyot, mikor azt állítjuk, hogy még ipar igazolvány sem kell, mert anélkül ma már éppen annyian dolgoznak, mint azzal. És dolgozhatnak is, mert a hatóság legtöbb esetben felmenti őket, vagy ha már fel nem mentheti, akkor olyan enyhe büntetést mér rájuk, hogy azt a kontárok fel sem veszik. Kiállják vígan a büntetést és dolgoznak tovább. Megtörténik nem egyszer, hogy a kihágás alól felmentik azzal az indoklással, hogy nem dolgoznak iparszerűen.

Ezen körülmény nincsenekre mélyen sérti a kisiparosok érdekeit, márcsak azért is, mert hogy valaki iparos lehessen 3—5 évig kell segédeskednie, míg önálló lehet, tehát az önállóságot az inaskodással együtt sok évig tanul, míg a kontárok legtöbbször iskolába nem is jártak, ipart annál kevésbé tanultak.

Méltatlan és boszantó az is a kisiparosra nézve, hogy ha iparigazolványt kér a hatóságtól, tőle a legszigorúbban követelik a képesítés igazolását.

Vajjon miért nincs meg a végzett iparosnak az a kiváltsága, mint minden végzett embernek? Miért ne lehetne törvényt hozni arra is, hogy az illető iparágat más ne művelhesse csak az, aki arra képesítést szerzett? Hiszen az iparos is éppen úgy küzd az ipar elsajátításáért, mint bármelyik végzett ember.

Vajjon el fog-e jönni az idő, melyben vége szakad a régi rendszernek és a kisiparos végre a megérdemelt védelemben fog részesülni?

Telefonhírek.

Budapest, 1912. január 26.

A képviselőház ülése

Az appropriációs vita során ma érdekes beszédek hangzottak el.

Barabás Béla vezette be a vitát. Beszéde végén a nemzeti engedmények érdekében nyújtott be határozati javaslatot.

Andrássy Gyula szólalt fel ezután. Polemizál Apponyi Albert gróffal és hangsztatja, hogy a hadsereget fejleszteni kell, arra kötelesség áldozni, mert jöhet egy külügyi bonyodalom, amely bennünket készületlenül talál. A kormánynak ajánlja, hogy igyekezzenek a választói jog dolgában megegyezésre jutni, amelyet a véderőjavaslatok után intéznek el. A kormány figyelmébe ajánlja, hogy enyhítsen a javaslat terhein és aztán igyekezzenek békét teremteni.

Lukács László pénzügyminiszter érdekes beszéde következett ezután. A pénzügyminiszter mindenekelőtt kijelenti, hogy a maga és nem a kormány nevében beszél, mert nem akar a miniszterelnök nyilatkozatának elebe vágni. A választójog dolgában ma még mindenki a sötétben tapogatózik, de mihelyest együtt lesznek a statisztikai adatok, reméli, hogy a kormány olyan javaslattal jön, amelyben a pártok — ha nehezen is — meg fognak egyeztetni.

A kormány szívesen köt békét és a legnagyobb örömmel ragadja meg erre az alkalmat, de nem riad vissza a harctól sem. Felhívást intéz a pártokhoz, hogy teremtsenek olyan helyzetet, amely lehetővé teszi a parlament munkaképességét.

Sajtószabadság Horvátországban.

A horvátországi züllött állapotokra és a közállapotok szomorú képére szomorú világot vet az a hír, amely most Zágrábról érkezik. Három zágrábi újság azt merészelté írni, hogy Cuvaj bán a királynál mindössze néhány percig volt kihallgatáson és nem fél óráig, amint azt felhivatalosan hírül adták. Ezért a híradásért elkobozták a három újságot.

NAPIHIREK.

Színház.

Színészek szempontjából jó darabot játszottak az este. Nagyon tetszett a színészeknek, mert az egész társulat szabad volt, kivéve Kovács Lulut és Herczeg Jenőt. Ők csinálták végig az egész három felvonást, amely három felvonásban pont annyi volt az anyag, hogy azt jól meglehetett volna csinálni egy felvonásban. És ha a »Tökéletes szerelme« egy felvonásos, hát a közönség nagyon jól is mulat. De egy vékony cselekményű, páros jelenet három felvonásban egy kissé untatja a hallgatóságot. Kovács Lulu közvetlenséggel, elragadó bájjal játszott egy fiatal özvegyet, míg a szerelmes lovagot Herczegh Jenő játszotta meg ügyesen. Ők ketten csinálták végig mind a három felvonást. Szepesi Sándor csak néhány pillanattal volt a színpadon, csak néhány szónyi szerepe volt, de ezzel a pár szóval, ezzel a néhány pillanattal epizód szerepével is mint, életet, friss levegőt vitt a színpadra. A második felvonásban — szintén csak pár szónyi szerepében — Sáska Ilona kacagattatja meg a közönséget. Farkas Ágost előadását külön ajánljuk a közönség figyelmébe.

»A lengyel zsidó« parádés szerepében lép fel vasárnap Könyves Jenő. Abban a szerepben, amelyben Ujházy Ede a legszebb sikert érte el. »A lengyel zsidó« vasárnapi előadását külön ajánljuk a közönség figyelmébe.

Sulyos szerencsétlenségnek lett majdnem áldozata egy bajai úri ember. Tegnap délután a plébánia-templom előtt ment el egy bajai orvos. Abban a pillanatban, amikor a templom homlokzata elé ért, a homlokzat leg-tetejéről egy egész téglát esett éppen az orvos lába elé. Ha az orvos egy másodperccel előbb ér oda, hát a fejére esik a téglát és a legnagyobb szerencsétlenség éri. A plébánia-templom homlokzatáról azóta, hogy a multkori nagy szélvihar megromlatta, már több ízben hullott le nagyobb tömeg vakolat. De most már téglát is válik ki a falból és az esik le. Felhívjuk a városi tanács figyelmét. Sürgősen meg kell vizsgálni a plébánia-templom homlokzatát, mielőtt még valami szerencsétlenség történne.

Halál az uton. Megirtuk, hogy Németh Mihályné Küllerületen lakó asszonyt tegnapelőtt délután a Bokodi-uton holtan találták. A szerencsétlen asszony halála körül valami titokzatoságot sejtetek, holott semmi titokzatoság nincsen. A boldogtalan asszony szív-bajos volt és amikor leült az uton enni, ott meglepte a baja és meghalt.

A »Bajai Róm. Kath. Legényegylet« liceumi előadásainak sorozatát megkezdte az Ipartestület dísztermében. Az igazán szép program nagyszámú közönség előtt játszódott le. Szélig Pirocska zongorajátéka nyitotta meg 1912. január 21-én az előadást. A ked-

KORCSOLYÁK: Drescher Gyulánál

Halifax, Jégkirály,
Kondor, Kolombusz, Pelikán, Blosta ::

minden minőségben, kivitelben és árban :: ::

kaphatók nagy választékban. :: ::

ves, precíz játék megérdemelt tapsokat aratott. Dr. Pollermann Artur előadása volt a program főnyomója. Ez a fiatal, rokonszenves, tudós orvos a »Rágályos betegségek« címen beszélgetett nagyon közvetlenül közönségének. Minden mondata, minden szava az igazi emberbaráti szeretetből lángoló orvost árulta el benne. Nem pózolt, de tanított, nem tudását fitogtatta, de használni akart s ezt el is érte. Az előadás végén meleg tüntetésben részesítette az őt egészen megértő közönség.

A komoly dolog után kellemesen villanyozta fel a közönséget László Károly vídám kupléi. László Károly mulattatott bennünket, amit ő oly jól tud.

Veress Ilonka melodramái szavaiata Stájer Ilonka kedvesen szép énekeivel, Vágó Rezsőné és Veress Ilona zenekísérete mellett igen jó hatást tett mindenkire. Kár Stájer Ilonkának azt a gyönyörű hanganyagát véka alatt rejtgetni. Szeretnők őt sokszor hallgatni.

Szegfű István monológja is kellemes derüt váltott ki sok-sok arcon. A programot még néhány zeneszám egészítette ki.

A következő előadás műsorából kiemeljük Bándy Boldizsár főgimnázium történelmi tanárának előadását a »Kuruc világ«-ról, Kubina Margit zongoraszáját (Ketterer: Boule en Train Concert-Galop op. 121.), Wernberger Lajos monológját, s végül »Valami hibája van« című vígjátékot.

Merénylet egy jegyző ellen. Mohácsi tudósítónk telefonálja: Cseh Gyula darázi jegyző este a családjával éppen vacsoránál ült, mikor a szoba ablakán keresztül lövés dördült el; az elsütött fegyver golyója a jegyző feje fölött elsüvíve az ablakkal átellenes falba furódott. A jegyző hamar az ajtóhoz futott, hogy azon kiugorva megnézzé, ki volt a merénylő? De ajtó kívülről be volt zárva, tehát nem tudott kimenni. Ugy látszik a merénylő óvatosságból rázárta a jegyzőkre az ajtót. A jegyző nyomban írásbeli jelentést tett az esetről Sey Tamás főszolgabírónak, aki rögtön elrendelte a nyomozást, amelyet a csendőrség erőlyesen folytat.

Rum, likőr készítése házilag 100, 200 percentnyi megtakarítás. 50 fillér egy adag legfinomabb rum-kivonat, vagy likőr-kivonat bármelyike. Használati utasítások és prospektusok ingyen, bárki-nek díjtalanul rendelkezésére állanak. Kapható egyedül **Gyarmati Emil** gyógytárában Baján.

Székelyszerkesztő

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 01

Ősrégi ellentmondás,

hogy az embernek minden kedvtelése nagy veszedelmeket rejt magában. Akár a balokrol, a jégsporol vagy a szánkázásról van szó, mindig meg van rá a lehetőség, hogy az ember alaposan meghűti magát s a mulatságot fájdalmas hurttal és szobafogsággal kell fizetni. Ezért minden ilyen alkalomkor használni kell a Fáy-féle valódi szodeni ásványpaszillát, amely kényelmes használási módjánál fogva nem zavarja meg a mulatságot s a veszedelmet mégis jelentékenyen csökkenti. Fáy szodeniája mindenütt kapható, ára 1 kor. 25 fillér.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„ÁGNES“

FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszerekkel fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknél.

Kedvelt borvíz

Főraktár:

BAJÁN,

Stampfl Jenő úrnál.

GRAND HOTEL, BERLIN

nagyszálló és pensio

BUDAPEST, RÉVAY-UTCA 10.

140 szoba. Lift Gőzfűtés. Andrassy- és Váci-körutal szemben, Opera mellett. Szobák 2 koronától feljebb. Hónapos szobák 60 koronától.

Igazgatóság.

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és Gleditschia élő kerítéseknek alkalmas esemetek beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévként örvendő

Szücs Sándor fia

szőlőtelepe — Bihardioszegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt míg a fenti cég nagy képes-árjegyzékét nem kérte; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás

Számtalan elismerő levél.

A tisztelt érdeklődők a telek megtekintésére szívesen láttatnak.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjának

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölcsonöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltebb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

Miért nincs az idén Baranyában kolera?

Mert mindenütt a kö kedvveltségű

pécsi tettyei kristálytisza üdítő és borvizet

itták, mely nemcsak a legolcsóbb hanem a legkellemesebb ízű asztali víz. — Óvszer fertőző betegségeknél!

Főraktár: IFJ. CSERBA GYÖRGY fűszerüzletében.

Ára palack cserével: 1/2 liter 18 fillér. — 1 liter 24 fillér.

1 1/2 liter 32 fillér.

ÁLLANDÓ

BUYORKIÁLLITÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7 szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű **ja- és kárpitos butorait** meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. Diszítések és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

ZONGORÁK

ÉS PIANINÓK

legszilidabban vásárolhatók

Ifj. Wagner Antal

zongora-termében

BAJÁN.

Bács-megye legré-
gibb és legna-
gyobb zongora-
raktára ::

Tíz éves írásbeli
szavatosság! ::

Legelőnyösebb
fizetési feltételek! :

Nánay Aurél

könyvnyomdája
Bácsalmáson.

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatvány-
raktár!

Magyar lenese

(jól főlő) literenként 13 krajcáért kap-
ható Bende Imre utca 3. sz. a. (A Köz-
ponti Szálloda hátsó kapuja mellett)

Nemi bajoknál, húgyvesztés, tripp-
per-kankonál csakis
az **ILLÉŠ**-féle Santal-capsulák, ezelőit
LARICIN CAPSULÁK, mint legbiz-
tosabb óvszert mindenki használja, 3 kor.
beküldéssel ingyen póstaköltséggel szállítja
ILLÉŠ ANTAL gyógyszerüzemére **szabadka.**

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

STOCK- Cognac Medicinal

hivatalos ólomzárral ellá-
tott palackokban mindenütt
kapható

Camis és Stock
gőzüzemű gyárából
BARCOLA.

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban

MILLIÓK

használják

köhögés, hurut,

rekedtség, elnyálkásodás
és számarköhögés ellen a

a „3 fenyővel“.

6050 közjegyzőileg hitelesített bi-
zonyítvány orvosoktól és
magánosoktól.

Csomagja 30 fillér. Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Egy OKOS fej
minden alkalommal

Dr. OETKER

sütőporát használja á 12 fillér.

Teljesen higiénikus, orvosok
által ajánlott élesztő-pótló.

Használata által minden tészta nagyobb
lazább, könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. OETKER-féle Vanillincukor á 12 f.

a legnemesebb fűszere minden tészta-
nak, kakaó és tea, csokoládé és krém,
kuglupf, torta, pudding és tejszín, to-
vábbá finom, vagy porcukorral vegyítve
mindennemű sütemény behintésére.
Pótol 2—3 cső vaniliát. Ha félesomag

DR. OETKER VANILINCZUKROT

1 kgr. cukorral keverünk és ebből 1
vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára
öntünk, úgy egy kitünő arómájú,
teljes italt kapunk.

Dr. Oetker sütőpora és vanillincukra
minden fűszerkereskedésben stb. kap-
ható. Kimerítő használati utasítás min-
den csomag mellett van.

Receptgyűjtemény ingyen! II

Kapható Baján:

Ifj. Cserba György, Horánszky Kálmán,
Somorjay Ferenc, Stampfl Jenő uraknál.

Első Bajai Motorüzemi Mű- és Homorú
Köszörlüde Napernyő és esőernyőgyár

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudó-
mására adni, hogy *Baján a „Központi
Szálloda“ épületében egy motorerőre
berendezett*

mű- és homorú köszörlüdet és
nap- és esőernyő gyárat

rendeztünk be. Elvállalunk és azonnal, a leg-
pontosabban eszközünk mindenfajta *orvosi
műszer, borotva, olló, hajvágógép,
korcsolya stb. köszörlülését, napernyő
és esernyő javítását.*

Raktáron tartunk és készítünk napernyőket,
és diszernyőket minta szerint a legfinomabb
kivitelenben.

Egy új ernyőt 15 perc alatt készítünk el.
A n. é. közönség szíves támogatását kérve,
vagyunk kiváló tisztelettel

Klauber és Weiner.

Egy tanulóleány és egy inas felvételik.

Bérbeadó

a lökerti jégverem.

Moder Géza dr.